

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.364/2025/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Boros Tibor, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Nagy Antal, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. november 27.
Az ügy tárgya: közveszéllyel fenyegetés büntette és más bűncselekmény
Terheltek: ...
Első fok: Veszprémi Járásbíróság, 3.B.812/2018/17., ítélet, tárgyalás,
2019. február 11. (jogerő: 2019. április 1.)
Másodfok: -
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a közveszéllyel fenyegetés büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Veszprémi Járásbíróság 3.B.812/2018/17. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Veszprémi Járásbíróság a 2019. február 11-én meghozott 3.B.812/2018/17. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki közveszéllyel fenyegetés büntetében [Btk. 338. § (1) bekezdés] és becsületsértés vétségében [Btk. 227. § (1) bekezdés a) pont], ezért őt – halmazati büntetésül – 1 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 2 év

közügyektől eltiltásra ítélete azzal, hogy a terhelt a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[2] Fellebbezés hiányában az ítélet 2019. április 1-jén jogerőre emelkedett.

[3] **II. 1.** A jogerős ítélettel szemben a terhelt védője a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára, valamint a b) pont ba) alpontjára hivatkozva terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.

[4] Indokai szerint mind a jogerős ítélet tényállásában leírt cselekménysorból, annak időrendiségéből, mind magából a teljes szöveggörnyezetből kitűnik, hogy a terhelt által tett kifejezések egyrészt kifejezetten indulati megnyilvánulások voltak, másrészt ezzel összefüggésben nyilvánvalóan nem komolyan vehető, valósnak tekinthető fenyegetések. Ebből következően az eljáró bíróság mindkét bűncselekmény minősítése tekintetében tévesen értékelte a terhelt magatartását, a megállapított tényállást.

[5] Az ítélezési gyakorlat (BH 2017.11.360., BH 1996.5.243. számú jogeset) is hangsúlyozza szerinte, hogy a bűncselekmény megvalósulásához a fenyegetésnek komolynak, komolyan vehetőnek kell lennie. Az adott kijelentés komolyságát az azt észlelő személy szempontjából kell vizsgálni, azonban az indulatból tett és nyomban felismerhetően nem megvalósítható fenyegetés nem valósítja meg a bűncselekményt.

[6] A bíróság által megállapított tényállás alapján – álláspontja szerint – a terhelt kijelentése nem volt komolyan vehető a hívást fogadó fél szempontjából vizsgálva, mivel a szöveggörnyezet alapján egyértelműen indulatból – az intézetvezető kapcsolásának megtagadása okán –, trágár kifejezések kíséretében hangzott el és nyomban felismerhetően nem megvalósítható fenyegetést tartalmazott. Továbbá magából az ítéleti tényállásból sem tűnik ki, hogy a bíróság azt állapította volna meg, hogy az elhangzott fenyegetés komolyan vehető lett volna, és ha igen, akkor azt mire alapozza indokolásában a bíróság.

[7] Rámutatott, hogy a terhelt kijelentései egyértelműen indulati kijelentések voltak, másrészt a nyelvtani értelmezés szerint általánosságban hangzottak el, anélkül, hogy a hívást fogadó fél azoknak kifejezetten a sértettjévé vált volna. Önmagában az indulatos beszéd, a nem célzott, személyre szóló becsületsorbitás nem valósítja meg a törvényi tényállás szerinti becsületsértés vétségét.

[8] Ennélfogva szerinte a bíróság e körben is a szükséges törvényi tényállási elemek hiányában, a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét és szabott ki törvénytörő büntetést.

[9] Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a Kúria a Veszprémi Járásbíróság 3.B.812/2018/17. számú, felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatát a Be. 662. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján változtassa meg és a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontja alapján a terheltet az ellene emelt vádak alól bűncselekmény hiányában mentse fel.

[10] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.479/2025/2. számú átiratában a védő felülvizsgálati indítványát alaptalannak tartotta.

[11] Indokai szerint a megállapított tényállás rögzíti: a terhelt a fenyegető és a becsület sorbitására alkalmas kijelentéseit azt követően is megismételte, hogy a büntetés-végrehajtási intézetben a telefont kezelő személy felhívta őt arra, hogy fejezze be a tanúsított magatartását. A terhelt ennek ellenére ismételtlen előadta a fenyegető kijelentését. A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint a fenyegetés komolyságát az észlelő – és nem a fenyegető – szempontjából kell vizsgálni. A tényállás alapján sem a hívást észlelő tiszthelyettes, sem a parancsnoka nem tekintette a fenyegetést komolytalannak. Az alapügyben nem volt olyan körülmény, aminek alapján a hívást észlelő személy kizárhatta volna a fenyegetés komolyságát.

[12] A becsületsértés vétségével kapcsolatban arra mutatott rá, hogy a terhelt becsületsértő kijelentését – figyelemmel a többes szám második személy használatára: „vagytok...titeket” – a büntetés-végrehajtási intézetben dolgozó hivatásos állomány tagjainak, köztük a hívást fogadó őrmesternek címezte. Az, hogy a kijelentés nem kizárólag az őrmesternek szólt, nem akadályozza a bűncselekmény megállapításának.

[13] Mindezek alapján arra tett indítványt, hogy a Kúria a Be. 662. § (1) bekezdése alapján, a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen a Veszprémi Járásbíróság 3.B.812/2018/17. számú ítéletét hatályában tartsa fenn.

[14] **III.** A felülvizsgálati indítvány alaptalan.

[15] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen és a jogerős bírósági határozatban rögzített tényállás alapulvételeivel, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[16] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. Ennek megfelelően a Be. 659. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye. Ebből következően a felülvizsgálat során a tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága, a bizonyítékok értékelése nem bírálható felül. A jogerős ítéletben rögzített tényállás nem változtatható meg.

[17] 2. A jogerős ítéletben megállapított tényállás a következőket rögzíti:

– A terhelt 2018. január 31. napján, 11.25 óra körüli időben a telefonszám 1 hívószámú telefonról felhívta a büntetés-végrehajtási intézetet, és az intézményvezetővel kívánt beszélni.

– Miután ezt a hívást fogadó hivatalos személy megtagadta őt, és az intézetet trágár szavakkal szidalmazta, azt közölte, hogy „faszszopó bűdös kutyák vagytok mind, bemegyek, és felrobbantalak titeket”.

– A hívást fogadó hivatalos személy felhívta a terhelt figyelmét arra, hogy fejezze be a tanúsított magatartását, azonban a terhelt elismételte a fenyegetést, és szidalmazást.

[18] 3. A védő felülvizsgálati indítványában azt sérelmezte, hogy a terhelt bűnösségének megállapítására törvénysértő módon került sor, mivel a terhelt által tett kijelentések indulati megnyilvánulások voltak, nyilvánvalóan nem komolyan vehető, valósnak tekinthető fenyegetések. Az indulatból tett és nyomban felismerhetően nem megvalósítható fenyegetés nem valósítja meg a közveszéllyel fenyegetést. A terhelt által tett kijelentések a nyelvtani értelmezés szerint általánosságban hangzottak el anélkül, hogy a hívást fogadó fél azoknak kifejezetten a sértettjévé vált volna. Önmagában az indulatos beszéd, a nem célzott, személyre szóló becsületsorbitás pedig nem valósítja meg a törvényi tényállás szerinti becsületsértés vétségét.

[19] A törvényi feltételeknek megfelelő [a Be. 649. § (1) bekezdésében felsorolt] ok a felülvizsgálatra, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont], valamint az is, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont].

[20] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti felülvizsgálati ok akkor valósul meg, ha a terhelt büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős ítéletében a büntető anyagi jogi szabályok megsértésével állapította meg. Ilyen esetben az indítvány azt sérelmezi, hogy a bíróság jogerős ítéletében a terhelt terhére rótt cselekmény nem meríti ki bűncselekmény

törvényi tényállási elemeit, avagy a büntetőjogi felelősség megállapítására büntethetőséget kizáró vagy megszüntető ok ellenében került sor. Az ilyen indítvány célja a terhelt felmentése vagy az eljárás megszüntetése.

[21] Az indítványban szintén felhívott, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján abban az esetben van helye felülvizsgálatnak, ha a bíróság a jogerős ítéletében a cselekmény téves minősítése (első fordulat) miatt, vagy a Btk. más szabályának megsértésével (második fordulat) törvénysértő büntetést szabott ki. Az említett felülvizsgálati okon alapuló indítvány nem kifogásolja a bűnösség megállapítását, hanem csupán a cselekmény téves minősítését és a büntetés nemének és/vagy mértékének arra visszavezethetően, illetve önmagában, a Btk. nem a bíró mérlegelésére bízott szabályának megsértése miatti törvénysértő voltát állítja.

[22] A terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítvány a terhelt terhére megállapított bűncselekmény téves megállapítását állította, ez pedig a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont első fordulat aa) alpontjában meghatározott felülvizsgálati oknak feleltethető meg.

[23] 4. A Btk. 338. § (1) bekezdése szerint, aki a köznyugalom megzavarására alkalmas olyan valótlan tényről állít, híresztel, vagy azt a látszatot kelti, hogy közveszéllyel járó esemény bekövetkezése fenyeget, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[24] A fenyegetés fogalmát a Btk. 459. § (1) bekezdésében írt értelmező rendelkezések 7. pontja határozza meg. Eszerint a fenyegetés: eltérő rendelkezés hiányában súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen. A fenyegetés fogalma alá sorolható bármely, az akarat hajlítására objektíve alkalmas előnytelen következmény lehetőségét előrevetítő magatartás, azonban a büntetőjog – tárgyi oldalon – kizárólag csak ahhoz fűz jogkövetkezményeket, ha a hátrány mértéke is jelentős. Nyilvánvalóan súlyos az a hátrány, amely önmagában is bűncselekményként értékelhető.

[25] A Btk. 459. § 7. pontja alapján a fenyegetés fogalma a megfenyegetettben komoly félelem kiváltására való alkalmasságot és nem magát a megnyilvánuló félelmet, mint eredményt követeli meg. Téves tehát az az álláspont, ami szerint a bűncselekmény megvalósulásához a (konkrét sértettben ténylegesen kialakult) komoly félelem meglétét kívánja meg.

[26] A komoly félelem kiváltására való alkalmasság megállapításához pedig nem függhet kizárólagosan attól, hogy az egyes konkrét ügyekben a megfenyegetett személy a fenyegetésre miként reagál. Ez az álláspont oda vezetne, hogy azonos elkövetési magatartások a konkrét sértett szubjektív tulajdonságai által meghatározott reakcióitól függően eltérően minősülnének. A komoly félelem kiváltására való alkalmasságot tehát minden esetben elsősorban a fenyegetés tartalma alapján kell elbírálni.

[27] Nyilvánvalóan alkalmas a komoly félelem kiváltására a súlyos, közveszély okozásával és emberéletek kioltásával járó bűncselekmény elkövetésével való fenyegetés. A védői érvelés alapja lényegében az, hogy a terhelt az említett tartalmú fenyegetés valóra váltását nem gondolta komolyan és arra nem is lett volna lehetősége. Ezt azonban a terhelt a fenyegetéssel egyidőben nem közölte. Ez alapján a terhelt fenyegetése nem volt objektíve, minden mérlegelés és további tájékozódás nélkül már az elhangzásakor is megállapíthatóan irreális, beválthatatlan.

[28] A fenyegetést észlelő hivatalos személy előtt többször, azonos tartalommal elismételt robbantással fenyegető kijelentés telefonon hangzott el, így az észlelőnek nem volt alapja a telefonáló személyének, habitusának ismerete nélkül azt eleve komolytalannak tekinteni. A telefonhívásról a büntetés-végrehajtási őrmester jelentést tett a parancsnokának, aki az ügyben feljelentést tett. A közlés tehát annak címzettjében azt a képzetet keltette, hogy a jövőben bomba jelenlétével kell számolnia a büntetés-végrehajtási intézetben.

[29] A bűncselekménynek nem tényállási eleme az, hogy az elkövetőnek objektíve lehetősége legyen az általa kilátásba helyezett fenyegetés beváltására. A komoly félelem kiváltására való alkalmasságát bizonyítja az is, hogy a hívást fogadó hivatalos személy és az intézmény vezetője is komolyan vette és intézkedései szerint kellő komolysággal is kezelte a terhelt fenyegetését.

[30] Kétségtelen, hogy a nyilvánvalóan komolytalan, viccelődő, közveszély bekövetkezését „jósoló” valótlan tényállítások bűncselekményt nem valósíthatnak meg, azonban ezt nem a fenyegető szubjektuma alapján – hogy mennyiben szánta komolytalannak a kijelentését –, hanem az ezt észlelő személy szempontjából kell vizsgálni. A terhelt kijelentése, miszerint felrobbantja a büntetés-végrehajtási intézetben dolgozókat, egyáltalán nem volt olyan abszurd, hogy annak komolytalanságát a másik félnek nyomban fel kellett volna ismernie, különösen úgy, hogy a terhelt ezt meg is erősítette.

[31] A fenyegetéssel kapcsolatosan megjegyzi a Kúria, hogy fenyegetésnek minősül minden olyan látszat keltése, amely nem kifejezett tényközléssel utal azokra a valótlan és váratlan eseményekre, körülményekre, amelyek a közlés címzettjében azt a képzetet keltik, hogy a bomba jelenlétének tényével kell számolnia, ami közveszéllyel járó esemény, esetleges robbanás akár azonnali bekövetkezésével fenyeget. Ennek megfelelően az alapügyben eljáró bíróság a büntető anyagi jogszabályok sérelme nélkül, az irányadó tényállás alapján törvényesen állapította meg a terhelt bűnösségét és szabott ki vele szemben büntetést. A felülvizsgálati indítványban hivatkozott eseti döntés eltérő tényálláson alapul, ugyanis egy tilosban parkoló autó elszállítása miatti indulatból tett és nyomban felismerhetően nem megvalósítható fenyegetés nem vethető össze a jelen cselekmény során telefonon keresztül elhangzott, bomba robbantásával fenyegető és a terhelt által megerősített kijelentéssel.

[32] 5. Becsületsértés vétségét a Btk. 227. § (1) bekezdés a) pontja szerint az követi el, aki a 226. §-ban meghatározottakon kívül mással szemben a sértett munkakörének ellátásával, közmegebiztatásával teljesítésével vagy közérdekű tevékenységével összefüggésben a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ vagy egyéb ilyen cselekményt követ el.

[33] A rágalmazás [Btk. 226. § (1) bekezdés] és a becsületsértés [Btk. 227. § (1) bekezdés] jogi tárgya az emberi becsület, mely egyrészt a társadalmi megbecsülést, másrészt az emberi méltóságot, vagyis az egyén tulajdonságairól, magatartásáról, személyes értékeiről kialakított társadalmi értékítéletet jelenti; a becsület csorbítására való alkalmasságot pedig nem a sértett egyéni megítélése, hanem a társadalomban kialakult általános értékelés alapján kell megítélni.

[34] A jogerős tényállás szerint a terhelt felhívta a büntetés-végrehajtási intézetet és a hívást fogadó hivatalos személlyel – miután az megtagadta a terheltnek az intézményvezetővel való kapcsolatfelvételét – közölte, hogy „faszszopó bűdös kutyák vagytok mind”.

[35] Nem kétséges, hogy a tényállásban szereplő kifejezések a becsület csorbítására alkalmasak, azok az emberi méltóságot sértik. A terhelt kijelentései kifejezetten gyalázkodó, lealacsonyító, megszégyenítő, az emberi méltóságot, az emberi mivolt lényegét durván sértő volt.

[36] A terhelt a becsületsértő kijelentését a büntetés-végrehajtási intézetben dolgozó hivatásos állomány tagjainak, köztük a hívást fogadó őrmesternek címezte. Az, hogy a kijelentés nem kizárólag a hívást fogadó hivatalos személynek szólt, nem akadálya a bűncselekmény megállapításának. Ebből következően – egyetértve a Legfőbb Ügyészség álláspontjával – a terheltnek a büntetés-végrehajtási dolgozó felé tett kijelentése nem pusztán indulati megnyilvánulás volt, azt a terhelt nem általánosságban, hanem valamennyi, a büntetés-végrehajtási intézetben dolgozó felé, így a telefont kezelő tiszthelyettes felé is intézte. A sértett a munkakörében járt el, amikor a terhelt kijelentése érte, a munkavégzésével

összefüggésben – mivel nem volt hajlandó telefonon kapcsolni a parancsnokát – érte őt a becsületsértő kijelentés.

[37] A „faszszopó büdös kutyák vagytok mind” kifejezés a becsületsértés megállapítására alkalmas, melynek célja kizárólag a büntetés-végrehajtási dolgozók gyalázása, megalázása volt.

[38] 6. A bíróság jogerős ítéletében kiszabott büntetés neme és/vagy mértéke ellen felülvizsgálati indítvány akkor terjeszthető elő, ha a büntetés a bűncselekmény törvénysértő minősítése, vagy a Btk. más – azaz a cselekmény minősítésén kívül eső – szabályának megsértése miatt törvénysértő [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont]. A felülvizsgálatban a jogerős ítéletben kiszabott büntetés tehát nem önmagában, hanem csak feltételhez kötötten vizsgálható; az említett jogszabályi hivatkozás első fordulata alapján akkor, ha a büntetés törvénysértő volta a cselekmény téves minősítésére, a második fordulata szerint pedig akkor, ha a büntető anyagi jog más szabályának megsértésére vezethető vissza. Következésképp téves minősítés vagy más anyagi jogszabálysértés hiányában a kiszabott büntetés neme és mértéke felülvizsgálat tárgya nem lehet; amennyiben a minősítés törvényes és a büntetés egyéb anyagi jogszabályt sem sért, a mérlegelési jogkörben, törvényes keretek között kiszabott büntetés mértéke a felülvizsgálati eljárásban nem támadható.

[39] A Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, aminek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően tartott tanácsülésen, a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[40] *A döntés elvi tartalma*

A közveszéllyel fenyegetés esetén a fenyegetés komolyságát az észlelő szempontjából kell vizsgálni, ahol a fenyegető indulati állapota figyelmen kívül marad. Ugyancsak közömbös a terhelt indulati állapota, és elköveti a becsületsértést, amennyiben a sértett munkakörének ellátásával kapcsolatban használ a sértettre becsület csorbítására alkalmas, trágár kifejezést.

[41] **IV.** A végzés ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek; felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[42] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdés első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. november 27.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Metzinger Márton s.k. bíró, Dr. Nagy Antal s.k. bíró